

УДК 378.016:78-051:37.015.31

DOI: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2025.17.105-111

МЕЛЬНИЧЕНКО Юлія Русланівна –

доктор філософії, викладач кафедри
музично-інструментальної підготовки вчителя
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-
педагогічна академія» Харківської обласної ради
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-7841-7338>
e-mail: babyninayuliya2807@gmail.com

МЕЛЬНИЧЕНКО Максим Вікторович –

доктор мистецтва, викладач кафедри
музично-інструментальної підготовки вчителя;
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-
педагогічна академія» Харківської обласної ради
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-2017-9461>
e-mail: melnuchenko21923@gmail.com

ЛІТВІН Катерина Юріївна –

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво);
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-
педагогічна академія» Харківської обласної ради
ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0000-4334-7117>
e-mail: litvinekatrin@gmail.com

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО КЕРІВНИЦТВА АНСАМБЛЕМ В ЗЗСО

МЕЛЬНИЧЕНКО Юлія Русланівна, МЕЛЬНИЧЕНКО Максим Вікторович, ЛІТВІН Катерина Юріївна. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО КЕРІВНИЦТВА АНСАМБЛЕМ В ЗЗСО

У статті автори розглядають особливості та зміст підготовки здобувачів вищої освіти до керівництва ансамблевим музикуванням учнів закладів загальної середньої освіти. Підкреслено, що цей процес є багатоаспектним і включає мотиваційно-ціннісний, методично-когнітивний, діяльнісно-практичний та інформаційно-технологічний компоненти, які в єдності забезпечують формування професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Ключові слова: ансамбль, ансамблеве музикування, професійна підготовка, музичне мистецтво, методична компетентність, інформаційно-технологічний компонент, педагогічна майстерність.

MELNYCHENKO Yuliia Ruslanivna, MELNYCHENKO Maksym Viktorovych, LITVIN Kateryna Yuriyivna. PREPARATION OF FUTURE MUSIC TEACHERS FOR LEADING AN ENSEMBLE IN GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS

In the article, the authors examine the features and content of preparing higher education students for leading ensemble music-making among secondary school students. It is emphasized that this process is multifaceted and includes motivational and value-based, methodological and cognitive, activity-practical, and informational-technological components, which together ensure the formation of professional competence in future music teachers.

The role of the motivational and value-based component in developing students' creative activity and professional orientation is defined; the methodological and cognitive component – in forming the knowledge necessary for organizing ensemble activities; and the activity-practical component – in acquiring performance and communicative skills. Special attention is given to the informational-technological component, which involves the use of modern digital tools, audiovisual resources, and educational platforms in the process of students' training. It is noted that the integration of these components forms a comprehensive readiness of higher education students for

effective leadership in ensemble music-making, meeting the requirements of modern art education and the trends of the digital age.

The considered motivational-value, methodological-cognitive, activity-practical and information-technological components in their unity ensure the systematicity and integrity of the training of the future teacher, contributing to the formation of his pedagogical skills, creativity and ability for artistic and communicative interaction.

Thus, the combination of these components forms a comprehensive readiness of higher education students for effective leadership of ensemble music making, which meets the requirements of modern art education and the trends of the digital age.

Keywords: *ensemble, ensemble music-making, professional training, musical art, methodological competence, informational-technological component, pedagogical mastery.*

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасна система музичного виховання, відображаючи особливості суспільної та художньо-ментальної свідомості, зазнає певних змін і оновлень. Нині в педагогічній науці дедалі більше утверджується думка про важливість залучення дітей до художньої діяльності з раннього віку, зокрема до музичного мистецтва. Це зумовлено не лише усвідомленням його значущості для особистісного розвитку дитини, а й необхідністю протидіяти тенденції занурення учнів у віртуальний, індивідуалістично спрямований простір комп'ютерних ігор та дистанційного спілкування, що відбувається поза межами емоційно насичених і довірливих міжособистісних контактів.

Актуальність проблеми полягає в тому, що сучасні умови музичного виховання характеризуються помітними змінами і в змісті навчання дітей музиці як у закладах загальної середньої освіти, так і в музичних гуртках різного спрямування. Освітній процес дедалі частіше підлаштовується під запити батьків і дітей, а також під вплив масової культури, зокрема численних конкурсів і розважальних телешоу, які активно популяризуються медіа та сприяють поширенню переважно розважальних жанрів. Така тенденція часто негативно впливає на навчальну діяльність у гуртках і на уроках музики: спостерігається спрощення змісту навчального матеріалу, недотримання принципу вікової доцільності, порушення логіки поступового формування виконавських умінь і навичок. Як наслідок – знижується рівень художнього смаку, природності виконавської поведінки та естетичної досконалості виконання. Проблематика цих процесів активно досліджується сучасними педагогами, науковцями та методистами, які шукають шляхи гармонійного поєднання освітніх цілей із сучасними культурними тенденціями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання організації, методики та специфіки роботи з ансамблями в закладах загальної середньої освіти набули висвітлення

у наукових працях і методичних розробках низки дослідників. Зокрема, проблеми розвитку ансамблевих форм музикування, удосконалення виконавської майстерності учнів, формування їхнього художнього смаку та колективних навичок проаналізовано у роботах Н. Гребенюк, Л. Гринь, А. Карпенка, С. Світайла, О. Соболевої, В. Черкасова та ін. [3; 4; 6; 7].

Мета статті – визначити основні компоненти підготовки здобувачів вищої освіти до керівництва ансамблем учнів закладів загальної середньої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва до керівництва ансамблем колективом є складним і багатограним процесом, який поєднує у собі музично-виконавську, педагогічну, психологічну та комунікативну складові. Сучасна мистецька освіта вимагає формування у здобувачів вищої освіти здатності не лише володіти інструментом або голосом, а й організовувати творчу взаємодію між учасниками колективу, розвивати їхню музичність, комунікативну культуру, здатність до колективного мислення.

У контексті шкільної мистецької освіти ансамблеве музикування набуває особливого педагогічного значення – воно сприяє розвитку естетичного смаку, формуванню почуття колективізму, взаємопідтримки та відповідальності. Саме тому в процесі професійної підготовки майбутнього педагога важливо оволодіти не лише методикою викладання, а й основами організації ансамблевої діяльності учнів, що передбачає вміння працювати з різними виконавськими складами, підбирати репертуар, налагоджувати ефективну комунікацію всередині колективу та стимулювати творчу активність школярів.

У цьому контексті важливо визначити сутність поняття *музичний ансамбль*. У науковій та методичній літературі воно трактується по-різному, але всі визначення

об'єднує ідея спільної творчості та єдності художнього задуму.

Музичний ансамбль можна розуміти як творче об'єднання двох або більше виконавців, чия спільна діяльність спрямована на втілення єдиної художньо-виконавської концепції. Його основою є взаємодія співаків чи інструменталістів, які, маючи відмінні темброві, технічні та художні якості, створюють гармонійне звучання завдяки спільному інтерпретаційному баченню музичного твору [5, с. 65].

Ансамблеве музикування виступає не лише як форма колективного виконання, а й як модель творчої комунікації, де кожен учасник має право на ініціативу, самовираження та інтерпретацію. У процесі спільного виконання музики відбувається активний обмін емоціями, смислами, естетичними судженнями, що формує глибоку взаємодію між учасниками колективу [1, с. 187].

Дослідниці О. Новська та І. Левицька підкреслюють, що ансамблева гра формує досвід особистісного та художнього діалогу, вчить «чути себе й інших», розвиває вміння знаходити баланс між індивідуальним і колективним у процесі художньої комунікації [5, с. 65].

Ван Чжун визначає музичний ансамбль як творчий колектив, учасники якого об'єднані спільним інтересом до музикування, єдністю художньо-естетичних цінностей і прагненням досягти високого рівня виконавської майстерності [2, с. 85]. Ефективне функціонування ансамблю можливе лише за умови чіткого усвідомлення спільної мети, формування позитивного емоційного клімату та налагодження конструктивних міжособистісних взаємин між його учасниками.

Важливим чинником розвитку ансамблю є наявність компетентного й авторитетного керівника, здатного спрямовувати колективну діяльність, стимулювати творчу ініціативу, підтримувати мотивацію учасників і забезпечувати поступове зростання їхнього виконавського рівня. Саме керівник ансамблю, як правило, виконує роль організатора, педагога й наставника, який формує художню цілісність звучання, визначає репертуарну політику та забезпечує стильову єдність колективу.

У зв'язку з цим особливої значущості набуває підготовка здобувачів вищої освіти до ефективного керівництва учнівськими ансамблями на уроках музичного мистецтва та у позакласній діяльності.

На відміну від позакласної роботи, ансамблева діяльність у межах уроків музичного мистецтва має чітко визначені навчальні

цілі й інтегрується у зміст освітньої програми. Її головне завдання полягає не лише у формуванні виконавських навичок, а й у розвитку музично-естетичних компетентностей, здатності до колективної взаємодії, емоційної виразності та творчої ініціативи учнів.

Підготовка здобувачів вищої освіти до такої діяльності передбачає оволодіння методикою організації ансамблевого музикування в освітньому процесі, умінням підбирати педагогічно доцільний репертуар, створювати сприятливі психологічні умови для спільного виконання, а також застосовувати інтерактивні та інноваційні форми роботи, що підвищують інтерес школярів до музичного мистецтва.

Важливим аспектом є формування у майбутніх педагогів здатності поєднувати освітню, виховну та розвивальну функції ансамблевого музикування. Учителю музики має не лише навчати співу чи гри на інструментах, а й виховувати почуття взаємопідтримки, відповідальності, колективного мислення та сценічної культури в учнів, сприяючи формуванню гармонійно розвинутої особистості засобами спільного музикування.

Здатність майбутнього керівника досягти успіху в залученні школярів до ансамблевого музикування зумовлює значущість *мотиваційно-ціннісного компонента* у підготовці здобувачів вищої освіти до організації діяльності музично-творчого колективу.

Цей компонент охоплює систему ціннісних орієнтацій, професійних мотивів, установок і переконань, що визначають ставлення майбутнього педагога до ансамблевого музикування як важливого засобу художньо-естетичного, емоційного та особистісного розвитку школярів. Він сприяє усвідомленню здобувачами соціокультурної ролі музичного ансамблю у шкільному середовищі, формує позитивну мотивацію до педагогічної діяльності в галузі колективного музикування.

Мотиваційно-ціннісний компонент передбачає розвиток у здобувачів таких якостей, як творча ініціативність, комунікабельність, відповідальність, здатність до співпраці, емпатійність та естетична сприйнятливність. Важливо, щоб майбутні вчителі усвідомлювали значення ансамблевого музикування не лише як освітнього інструменту, а й як засобу виховання духовності, формування художнього смаку, культури спілкування та командного мислення.

У результаті аналізу сучасного розмаїття музичних ансамблів з'ясовано, що вони

відрізняються як за кількісним складом учасників, так і за якісними характеристиками – стилем, репертуаром, виконавськими завданнями та художнім спрямуванням. Найпоширенішими видами є вокальні ансамблі (класичного, народного та естрадного напрямів), інструментальні ансамблі (зазвичай із переважанням естрадного або популярного репертуару) та вокально-інструментальні колективи, діяльність яких здебільшого орієнтована на естрадно-сценічне виконання.

Різноманіття форм ансамблевої творчості відкриває широкі можливості для педагогічної діяльності вчителя музичного мистецтва. Тому мотиваційно-ціннісний компонент у підготовці здобувачів вищої освіти має забезпечити усвідомлення значення ансамблевої роботи як простору для творчої самореалізації, розвитку емоційно-ціннісного ставлення до музики та розуміння її виховного потенціалу.

Наступний *методично-когнітивний компонент* підготовки здобувачів вищої освіти до керівництва ансамблевим музикуванням школярів є фундаментальним елементом професійного становлення майбутнього педагога-музиканта. Його сутність полягає у формуванні системи знань, методичних умінь і аналітичного мислення, необхідних для організації, спрямування та вдосконалення навчально-творчої діяльності учнівських ансамблів.

Варто звернути увагу, що учасниками шкільних ансамблів здебільшого є учні, які не мають спеціальної музичної підготовки. Це зумовлює потребу в тому, щоб керівник ансамблю виконував комплексну педагогічну функцію, поєднуючи музично-просвітницьку, навчально-розвивальну та виховну діяльність. Педагог має не лише формувати виконавські навички, а й розвивати музичну пам'ять, гармонічний слух, відчуття ансамблю, ритму, динамічного балансу та художньої виразності [2, с. 86].

Методично-когнітивний компонент передбачає засвоєння здобувачами методів, прийомів і принципів роботи з різними типами ансамблів – вокальними, інструментальними та вокально-інструментальними. Якщо йдеться про інструментальні або змішані колективи, майбутній керівник повинен розуміти специфіку інструментів, якими володіють учні, орієнтуватися у технічних можливостях звучання, мати знання про принципи ансамблевої балансовості, штрихової та динамічної взаємодії.

Відтак, ефективне керівництво ансамблем потребує поєднання виконавської, аналітичної та методичної компетентностей, які дозволяють педагогу не лише здійснювати

навчально-репетиційну діяльність, а й розробляти методичні стратегії розвитку колективу, добирати відповідний репертуар, адаптувати складні музичні твори до рівня підготовленості учасників.

Суттєве місце у формуванні цього компоненту посідає фахова підготовка здобувачів вищої освіти в межах освітнього процесу, що забезпечує цілісне поєднання теоретичних знань і практичних умінь. Зокрема, основи вокального, інструментального музикування та організації ансамблевої роботи опановуються здобувачами під час вивчення таких освітніх компонентів, як «Методика музичного викладання ЗЗСО», «Спеціальний музичний інструмент», «Додатковий музичний інструмент», «Хор», «Вокал», «Ансамблеве виконавство».

Засвоєння цих дисциплін сприяє формуванню комплексу професійних компетентностей, необхідних для організації та керівництва ансамблевим музикуванням у школі. Опанування методики роботи з інструментальними ансамблями передбачає не лише вдосконалення техніки гри на основному інструменті, а й ознайомлення з основами гри на кількох допоміжних інструментах, що істотно розширює педагогічний, методичний та творчий потенціал майбутнього керівника музичного колективу.

Особливої уваги потребує підготовка до керівництва вокально-інструментальним ансамблем, що вимагає комплексних знань про особливості звуковедення, балансування динаміки між голосами й інструментами, а також про методи координації спільного звучання. Такий педагог повинен одночасно виступати як диригент, акомпаніатор, організатор та психолог, здатний гармонізувати творчий процес і забезпечити емоційно-позитивну атмосферу в колективі.

Таким чином, методично-когнітивний компонент спрямований на формування в здобувачів глибоких знань про закономірності ансамблевого музикування, педагогічних технологій його організації та методичних засад розвитку музичних здібностей школярів. Його реалізація забезпечує готовність майбутніх учителів музичного мистецтва до творчої, цілісної та педагогічно обґрунтованої діяльності, що поєднує знання, методику і практичну майстерність.

Діяльно-практичний компонент підготовки здобувачів до роботи з музичними ансамблями є центральною ланкою формування їхньої професійної компетентності, адже саме через практичну діяльність майбутній педагог-музикант навчається реалізовувати свої знання, творчі здібності та

організаторські вміння в реальних умовах музичного колективу.

Передусім цей компонент орієнтований на розвиток досвіду самостійного музикування – як у складі ансамблю, так і в ролі його керівника. У процесі такої діяльності здобувачі набувають умінь:

- організовувати репетиційний процес (визначати етапи роботи над твором, ставити виконавські завдання, забезпечувати ефективну взаємодію між учасниками);
- проводити психолого-педагогічний аналіз колективу – виявляти особливості сприйняття, рівень підготовленості, мотивацію кожного учасника;
- формувати комунікативні навички – уміння налагоджувати партнерські стосунки, забезпечувати творчу атмосферу співпраці, вирішувати конфліктні ситуації.

Не менш важливою складовою є розвиток художньо-творчого мислення, що проявляється в умінні інтерпретувати музичні твори, створювати власні аранжування або адаптації для ансамблю, експериментувати з тембрами, ритмікою, гармонією, жанровими стилями. Такі завдання стимулюють у студентів креативність, ініціативність і здатність приймати творчі рішення.

Велике значення має також формування сценічної культури: уміння поводитися на сцені, працювати з мікрофоном, дотримуватися ансамблевої дисципліни, демонструвати виразність і впевненість у виступах. Саме завдяки практичній діяльності студенти усвідомлюють, як поєднуються технічна майстерність, емоційність виконання та педагогічна доцільність музичних завдань.

Крім того, діяльнісно-практичний компонент охоплює організаційно-менеджерські навички, зокрема планування репертуару, підготовку афіш, проведення концертів, участь у конкурсах і фестивалях. Це формує у майбутнього педагога комплексне бачення роботи ансамблю – від творчого задуму до публічного результату.

Таким чином, діяльнісно-практичний компонент забезпечує перехід від теоретичної підготовки до практичної реалізації знань, сприяючи становленню педагога як лідера, організатора, виконавця та наставника, здатного ефективно керувати музичним колективом і надихати учнів на спільну творчу діяльність.

Інформаційно-технологічний компонент відображає готовність майбутнього педагога-музиканта ефективно використовувати сучасні цифрові засоби в освітньому та творчому процесі. В умовах динамічного розвитку інформаційного суспільства оволодіння цим компонентом стає невід’ємною складовою

професійної компетентності керівника музичного колективу.

Важливим чинником ефективної роботи учнівського ансамблю є застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), які відкривають нові можливості для розвитку музичної культури школярів і вдосконалення навчально-творчого процесу. Використання медіа- та інтернет-ресурсів сприяє збагаченню музичної ерудиції учасників ансамблю, розширює їхній світогляд, допомагає ознайомитися з різними виконавськими школами, стилями, жанрами й інтерпретаціями.

До основних напрямів реалізації інформаційно-технологічного компонента належать:

- створення та використання цифрових навчальних матеріалів (аудіо- та відеозаписів, нотних редакторів, інтерактивних посібників, онлайн-курсів з ансамблевого музикування);
- використання спеціалізованих програм для аранжування, запису, монтажу та мікшування музичних творів (наприклад, *Sibelius*, *MuseScore*, *Cubase*, *Logic Pro*);
- застосування мультимедійних технологій у репетиційній роботі – від демонстрації концертних зразків до спільного аналізу аудіо- та відеозаписів виступів ансамблю;
- використання онлайн-платформ і соціальних мереж для популяризації діяльності колективу, організації дистанційних репетицій, створення відеопроєктів і віртуальних концертів;
- формування цифрової культури педагога – уміння критично відбирати, адаптувати та творчо застосовувати інформаційні ресурси у відповідності до навчально-виховних цілей.

Інформаційно-технологічний компонент не лише підвищує ефективність освітнього процесу, але й сприяє інтеграції мистецької освіти у сучасний цифровий простір, мотивує учнів до самостійного пізнання музичного мистецтва, робить навчання більш наочним, динамічним і привабливим.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. У висновках доцільно зазначити, що підготовка здобувачів вищої освіти до керівництва ансамблем музикуванням учнів ЗЗСО є складним, багатоглядним процесом, який поєднує теоретичну, практичну, методичну та творчовиконавську складові. Вона спрямована на формування в майбутніх учителів музичного мистецтва професійної компетентності, здатності ефективно організовувати, координувати та розвивати діяльність учнівських музичних колективів.

Розглянуті мотиваційно-ціннісний, методично-когнітивний, діяльнісно-практичний та інформаційно-технологічний компоненти у своїй єдності забезпечують системність і цілісність підготовки майбутнього педагога, сприяючи формуванню його педагогічної майстерності, креативності та здатності до художньо-комунікативної взаємодії.

Таким чином, поєднання зазначених компонентів формує комплексну готовність здобувачів вищої освіти до ефективного керівництва ансамблевим музикуванням, що відповідає вимогам сучасної мистецької освіти та тенденціям цифрової доби.

Перспективи подальших наукових досліджень зумовлені дослідженням основних компонентів фахової підготовки здобувачів вищої освіти до керівництва ансамблем учнів закладів загальної середньої освіти.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бермес І. Л. Ансамблеве виконавство: теоретичний, практичний, естетичний виміри. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2024. № 2. С. 186–190.
2. Ван Чжун. Специфіка і зміст підготовки студентів до керівництва ансамблевим музикуванням школярів. *Психолого-педагогічні науки*. 2017. № 1. С. 83–88.
3. Гринь Л. О. Методичні основи та загально-педагогічні принципи вокального мистецтва: збірник наукових праць. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2010. С. 52–56.
4. Карпенко А. П. Формування вокально-виконавської майстерності шляхом подолання недоліків вокалістів-початківців. URL: molodychny.in.ua/files/journal/2016/9/19.pdf (дата звернення 06.10.2025).
5. Новська О., Левицька І. Ансамблеве музикування як ресурс фахового розвитку майбутніх учителів музичного мистецтва. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 39. С. 63–66.
6. Світайло С. В. Методика роботи з дитячим хоровим колективом : навч.-метод. посібник для студ. вищих навч. закладів III–IV рівня акредитації. Київ : Унів. коледж Київського ун-ту імені Бориса Грінченка, 2016. 140 с.
7. Черкасов В. Ф. Вокально-хорова робота й формування співацьких навичок учнів на уроках музичного мистецтва. *Наукові записки*. Серія : педагогічні науки. Випуск 107. 2012. С. 26–35.

REFERENCES

1. Bermes, I. L. (2024). *Ansambleve vykonavstvo: teoretychnyy, praktychnyy, estetychnyy vymiry*. [Ensemble Performance: Theoretical, Practical, Aesthetic Dimensions]. Kyiv.
2. Wang Zhong. (2017). *Spetsyfyka i zmist pidhotovky studentiv do kerivnytstva ansamblevym muzykuvanniam shkoliariv*. [Specificity and content of training students to lead ensemble music making of schoolchildren]. Kyiv.

3. Gryn, L. O. (2010). *Metodychni osnovy ta zahal'no-pedahohichni prynsypy vokal'noho mystetstva*. [Methodological foundations and general pedagogical principles of vocal art]. Zaporizhia.
4. Karpenko, A. P. *Formuvannya vokal'no-vykonavs'koyi maysternosti shlyakhom podolannya nedolikiv vokalistiv-pochatktiviv*. [Formation of vocal and performing skills by overcoming the shortcomings of novice vocalists].
5. Novska, O., Levytska, I. (2021). *Ansambleve muzykuvannya yak resurs fakhovoho rozvytku maybutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva*. [Ensemble music making as a resource for the professional development of future teachers of musical art].
6. Svitajlo, S. V. (2016). *Metodyka roboty z dytyachym khorovym kolektyvom*. [Methodology of working with a children's choir]. Kyiv.
7. Cherkasov, V. F. (2012). *Vokal'no-khoroova robota y formuvannya spivats'kykh navychok uchniv na urokakh muzychnoho mystetstva*. [Vocal and choral work and the formation of students' singing skills in music lessons]. Uzhhorod.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

МЕЛЬНИЧЕНКО Юлія Русланівна – доктор філософії, викладач кафедри музично-інструментальної підготовки вчителя Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Наукові інтереси: музичне мистецтво, естетичний смак, музична культура, педагогічна підготовка, поліфонія мистецтв.

МЕЛЬНИЧЕНКО Максим Вікторович – доктор мистецтва, викладач кафедри музично-інструментальної підготовки вчителя Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Наукові інтереси: жанрово-стильові трансформації, сучасне баянне мистецтво, інструментальна підготовка, виконавська майстерність, художня інтерпретація, темброво-звукова палітра, музична експресія, творчі тенденції, інновації у баянному виконавстві.

ЛІТВІН Катерина Юріївна – здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Наукові інтереси: музичне мистецтво, естетичний смак, музична культура, педагогічна підготовка, поліфонія мистецтв.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

MELNYCHENKO Yuliia Ruslanivna – Doctor of Philosophy, Lecturer at the Department of Music and Instrumental Teacher Training, Municipal Institution «Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy» of the Kharkiv Regional Council.

Circle of scientific interests: musical art, aesthetic taste, musical culture, pedagogical training, polyphony of the arts.

MELNYCHENKO Maksym Viktorovych – Doctor of Arts, Lecturer at the Department of Music and Instrumental Teacher Training, Municipal

Institution «Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy» of the Kharkiv Regional Council.

Circle of scientific interests: genre and stylistic transformations, contemporary bayan art, instrumental training, performance mastery, artistic interpretation, timbral and sound palette, musical expression, creative trends, innovations in bayan performance.

LITVIN Kateryna Yuriivna – a graduate of the second (master's) level of higher education in the

specialty 014.13 Secondary Education (Music), of the Municipal Institution «Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy» of the Kharkiv Regional Council.

Circle of scientific interests: musical art, aesthetic taste, musical culture, pedagogical training, polyphony of the arts.

Стаття надійшла до редакції 04.11.2025 р.

УДК 81'243:378.016

DOI: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2025.17.111-115

МОРОЗ Людмила Володимирівна –

кандидат філологічних наук, професор кафедри іноземних мов

Рівненського державного гуманітарного університету

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-2750-8694>

e-mail: kafedrarshu@ukr.net

ЯСНОГУРСЬКА Людмила Михайлівна –

кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов

Рівненського державного гуманітарного університету

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-3039-447X>

e-mail: kafedrarshu@ukr.net

ДАНІЛОВА Наталія Романівна –

старший викладач кафедри іноземних мов

Рівненського державного гуманітарного університету

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-9916-4106>

e-mail: kafedrarshu@ukr.net

ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ІТ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

МОРОЗ Людмила Володимирівна, ЯСНОГУРСЬКА Людмила Михайлівна, ДАНІЛОВА Наталія Романівна. ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ІТ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті розглядаються проблеми навчання англійської мови студентів ІТ спеціальностей, які набувають особливої актуальності у зв'язку із зростаючою роллю англійської мови спілкування у професійній діяльності спеціалістів в галузі інформаційних технологій. Вивчення англійської мови як другої або іноземної мови має свої особливості, відбувається у груповому або індивідуальному форматах, у групах з різним рівнем мовленнєвої готовності студентів, тому викладачам потрібно знайти добре сплановані та організовані способи, щоб полегшити процес навчання та викладання.

Ключові слова: професійно-орієнтоване навчання, професійні компетентності, професійна комунікація, методи і стратегії навчання англійської мови.

MOROZ Liudmyla Volodymyrivna, YASNOHURSKA Liudmyla Mykhailivna, DANILOVA Nataliia Romanivna. PROBLEMS OF LEARNING ENGLISH FOR IT STUDENTS

The article examines the problems of learning English faced by students of IT specialties, which are becoming increasingly relevant due to the growing role of English-language communication in the professional activities of information technology specialists. Learning English as a foreign language has its own specific features and may take place in group or individual formats, in groups with different levels of students' language readiness. The refore, teachers need to find well-planned and well-organized ways to facilitate the teaching and learning process. Researchers have conducted a significant number of studies to address these issues and help teachers overcome their difficulties. This article provides a brief overview of teaching English as a foreign language and the